

İtalyan kıtaları dün gece Arnavutluğa saldırdı.

Arnavutlar istiklâlleri için kanlarını son damlasına kadar dökcekler.

ARNAVUTLAR ŞİDDETLE ÇARPIŞIYOR.

Yugoslavya ve İngiltere İtalyayı protesto etti. Arnavutluk radyosunda yapılan bir hitabede fakir, silâhsız, donanmasız ve bir tek tayaresiz millet olan Arnavutluğun haksız ve sebepsiz bir tecavüze uğradığı tebarüz ettirilmektedir.

Ankara, 7 (A.A.) — İtalya, Tiranda ve başka yerlerde nümayişler tertip edildiğini ve İtalyan emniyetinin tehlikeye düşürüldüğünü ileri sürerek dün geceden itibaren Arnavutluğa taarruza geçmiş ve Arnavutluk radyosunun bu sabah dört kırk beşte bildirdiğine göre, yüz yetmiş İtalyan harp gemisi muhtelif Arnavut limanları önüne gelmiş, Avlonyayı, Draç, Şingini ve Ayasrandayı şiddetle bombardıman etmeğe başlamış, Draç civarında ve Ayasrandada karaya asker çıkarmağa teşebbüs etmiş ve Arnavutların şiddetli bir mukavemetle karşılamıştır.

Tiran radyosu öğleden evvel Kral Zoğonun İtalyanın harekâtına karşı Arnavut milletinin tek bir kütle haline son ferdine kadar mevcudiyetini korumağa karar vermiş olduğunu bildirmekte ve muhtelif diller üzerinde bütün milletlere yapılan diğer bir hitabede fakir bir surette silâhsız, donanmasız ve bir tek tayaresiz bir millet olan Arnavutluğun mutlak surette haksız, sebepsiz bir tecavüze maruz kaldığı tebarüz ettirilmekte idi.

İstefani ajansının bir tebliğine nazaran, İtalya hava filosuna mensup dört yüz tayarenin de iştirak ettiği bu hareket neticesinde Draç, Avlonya ve Şingini işgal edilmiştir.

Yugoslavya kabinesi Naib Prens Polun reisliğinde toplanmıştır.

Yugoslavyanın, bu hareketi İtalya anlaşmasına muhalif olarak İtalya nezdinde protestoda bulunduğu ve İngilterenin de bu hareketi İngiliz-İtalyan anlaşmasını ihlâl eder mahiyette görerek Roma nezdinde protestoda bulunduğu bildirilmektedir.

Üç gün evvelisi bir erkek çocuğu dünyaya getirmiş olan Arnavutluk Kraliçesi matiyetle beraber Yunan topraklarına iltica etmiştir.

Roma, 7 (Radyo) — İtalyan birinci deniz filosu bugün şafakla beraber Arnavutluk sahillerine hareket etmiştir. İtalyan A hava fi-

İtalyan askerleri

losunda seferber hale konmuştur.

Askeri kuvvetler şafakla beraber Draç ve Avlonyada karaya çıkmıştır.

400 Tayare de Arnavutluk üzerinde kol gezmektedir.

Askeri kuvvetler karaya

«Arnavutluk, kadınlarımızın cesetleri çiğnenerek alınabilir.»

Paris, 7 (Radyo) — Tiran radyosu ile İtalyaya karşı yapılan bir hitabede: Vatandaşlar için bütün erkeklerin kanlarını son damlasına kadar dökceklerini, İtalyanın, erkeklerinden sonra vatan müdafaasına koçacak olan kadınlarımızın cesetlerini çiğneyerek ancak Arnavutluğunu alabileceğini bildirmiştir.

çıkmadan evvel A hava filosu bütün Arnavutluğa yüz binlerce beyanname atmıştır.

Bu beyannameelerde bilhassa şöyle denilmektedir: «Arnavutlar;

Bu gün toprağımıza çıkan kuvvetler asırlardanberi dostunuz olan bir ulusun kuvvetleridir.

Onlara beyhude mukavemet etmeyiniz. Sizi sefil bir hale getiren ve beyhude yere kanınızı akıtmak isteyen hükümeti dinlemeyiniz.»

Romada çıkan gazeteler Arnavutluğa asker ihracı teşebbüsünün; İtalyanın 27 se-nedenberi takip ettiği bir

siyasetin tabii neticesi olduğunu yazmaktadırlar.

Arnavutlar bütün kuvvetile çarpışacaktır:

Paris, 7 (Radyo) — Tiran dan bildiriliyor:

İtalya harp gemileri bugün sabahleyin erkenden Avlonya, Draç sahillerine asker ihracı etmeğe teşebbüs etmişlerdir. Fakat Arnavut kıtaları tarafından şiddetli bir mukavemete uğ-

radıklarından bu teşebbüs akim kalmıştır. Bilhassa Draçdaki mukavemet pek şiddetli olarak devam etmektedir.

Arnavutluk üzerinde uçan İtalya tayareleri propaganda kâğıtları atmak suretile halkı mukavemetten geri bırakmak istemektedirler.

Bütün Arnavutlar; top raklarını hayatları bahasına müdafaa etmek için silâha sarılmışlardır.

Kral Zoğö tekliflerde bulundu:

Roma, 7 (Radyo) — Kral Zoğö tarafından gönderilen ve yüksek rütbeli bir zabitanın riyasetinde olan Arnavutluk heyeti, İtalyanın Arnavutlukta ki mümessiline Kral Zoğonun bazı tekliflerini bildirmiştir.

Bu teklifler Romaya bildirilmiştir.

İNGİLTERE - POLONYA İTTİFAKI

İngilterenin Rusya, Romanya ve Balkan devletleriyle de anlaşma akdine taraftar olduğu bildiriliyor.

Londra, 7 — Dün sabah Southamptonda İngiliz donanmasını teftiş eden ve Manş denizinde yapılan manevralarda hazır bulunmuş olan Polonya Hariciye Nazırı Bek, akşam tekrar Londraya dönmüş ve Lord Halifaks ile son bir mülâkatta bulunmuştur.

Bu mülâkât esnasında iki nazır, İngiltere Polonya ittifakının bazı hususlarını kati surette tesbit etmişlerdir.

Varşovada, Hariciye Nazaretini namına konuşmağa salâhiyyettar bir zat, İngiltere-Polonya müzakerelerinden alınan neticenin memnuniyete şayan olduğunu söylemiş ve İngiltere ile Polonya arasında aktebilecek olan müttekabil yardım anlaşmasının, halen mevcut Fransa-Polonya, Almanya-Polon-

B. Bek

(Sonu dördüncü sayfada)

Malatya bez fabrikamız İnşaatı Eylül nihayetine kadar bitecek olan fabrikamızda senede 2 milyon 650 bin kilo iplik elde edilecek.

İplik fabrikalarımızdan biri

Beş yıllık sanayi plânına dahil Malatya bez fabrikası İnşaatının mühim bir kısmı bitmiştir. Burada iplik imalâtı, dokuma, boyama ve apre kumları, dahil sıva, memurin, hastahane ve kantin daireleri ikmal edilmiştir.

İlk defa 11 bin iğ ve 432 tezgâhla kurulan bu fabrikamıza, bilâhère memleket ihtiyacı göz önünde tutularak İktisat Vekâletinin kararıyla 15 bin iğ daha ilâve edilmeye başlanmıştır. Tevsi kısmının bina İnşaatı ve makinelere monteji da Eylül nihayetine kadar tamamen bitirilmiş olacaktır. İlk kısım şimdiden tecrübe işlemlerine başlamış bulunmaktadır. İlâve olunan kısmın senelik istihsalâtı vassatı 18 numara üzerine 1 milyon 608 bin kilo iplik olacaktır. Bunun para olarak tutarı 1 660 000 liradır.

Senelik istihsal:

Malatya bez fabrikası, son yapılmakta olan ilâve kısmıyla birlikte günde iki ekipile çalışmak suretile senede 10 287 000 metre kumaş ve 2.650 000 kilo iplik istihsal edecektir. Bu istihsalâtın tutarı altı milyon Türk lirasına balığ olmaktadır.

Yeni fabrikamızda günde iki ekipile 2500 işçi çalışacaktır.

Milyonlarca lira yurdda kalacak:

Fabrika beheri 1600 beygir kuvvetinde iki yüksek tazyikli buhar türbinleriyle işliyecek ve bilhassa halen tamamen yabancı memleketlerden ithal etmekte olduğumuz fantazi kadın kumaşı dokuyacaktır. Bu suretle her sene harice veremeye mecbur olduğumuz milyonlarca lira kıymetinde döviz memleketimizde kalacaktır. Fabrikamızın senelik istihsalâtı bugünkü hesaplara göre yurdumuzun bütün ihtiyacını hemen tamamen karşılayabilecek kabiliyette-

dir.

Muazzam tesisat:

Bütün teferuat ve tesisatıyla birlikte tam 40 bin kare metrelik bir saha işgal eden Malatya bez fabrikası her sene gene yerli mahsulümüz olan milyonlarca kilo pamuğu iplik ve kumaş haline ifrâğ edecektir. Fabrika bu pamukların bir buçuk milyon kilosunu İğdir dan tedarik edecektir. Bu suretle İğdir pamuk müstahilleri ellerindeki bütün mahsullerinin satışını garantiler. (Sonu ikinci sayfada)

Son dakika:

Romen Hariciye Nazırı bugün İstanbulda.

Ankara, 7 (Hususi) — Romanya Hariciye Nazırı Gafenko, Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu ile görüşmek üzere yarın (Bugün) İstanbula gelecektir.

Yugoslavyanın vaziyeti:

Belgrad, 7 (Radyo) — Kral Naibinin riyasetinde olan nazırlar içtimasını müteakip hiç bir tebliğ neşredilmemiştir. Yugoslavyanın intizarda bulunarak Arnavutluk-İtalya harekâtını yakından takip etmeği muvafık bulduğu anlaşılıyor.

Bir görüşme:

Londra, 7 (Radyo) — Romanya elçisi bütün gününü Hariciye Vekâletinde meşgul olarak geçirmiştir.

Kendisiyle Türk elçisi de bir mülâkât yapmıştır.

Halifaks Londradan ayrılıyor:

Londra, 7 (Radyo) — Halifaks paskalya tatilini diğer bir yerde geçirmekten sarfı nazar etmiştir.

Kendisinin bugünlerde Londrada Hariciye Vekâletinde meşgul olacağı anlaşılıyor.

Beynelmilel hâdiseler karşısında Bulgaristan

Slova 1 nisan 1939 Gospodin Aleksandr Gançef «Bir trajedinin sonu» başlığı altındaki yazısında İspanya hâdiselerini tedkik ediyor. Muharrire göre bu faciaya sebebiyet veren âmil, memleketi idare edenler arasındaki şahsi tefovuk ihtiraslardır. Bugün artık sona eren bu iç kavgedan sonra İspanyollar tekrar birbirlerine sarılarak bir harabeye dönen memleketlerini yükseltmek için lazım gelen yürüyüş yolunu intihap edeceklerdir. Esasen bunu yapmaksada bir zaruret halindedir. Çünkü, Akdeniz sahillerinde bugün bütün Avrupayı tehdit etmekte olan yeni hâdiseler koymak üzeredir. Harp meydanının kahramanı General Frankoya bu itibarla daha ağır vazifeler terettüp etmektedir. Her şeyden evvel İspanyol milletine yarının daha iyi ve mesut olacağı hakkında bir inan telkin etmesi ve Avrupada kopmak üzere bulunan müthiş fırtınalara mukabil yurdunu sakın bir köşe haline sokması lâzımdır.

Kardeşin kardeşi tepelediği bu harp, bir milyon İspanyolun kanına mal olmuş, maddi servetleri mahvetmiş ve memleketi baştan başa bir harabeye çevirmiştir.

Utro 2 nisan 1939 Profesör Genof, «Polonya ve İngiliz deklârasyonu» başlıklı makalesinde İngiliz Başvekili Çemberlâynın nutkunu tahlil etmektedir. Muharrire göre nutuk, şiddetli bir tesir yapmış ve çok geniş akisler uyandırmıştır. Çünkü, Şark Avrupası hakkında şimdiki kadar herhangi bir taahhüde girişmekten çekinmiş olan Büyük Britanya, bu kere Polonyanın ve belki de Romanyanın imdadına koşacağını söylemekte ve buna karar vermiş bulunmaktadır. Çemberlâynın böyle bir nutuk söylemesi için Avrupa politikasında fevkalâde bazı hâllerin vukua geldiğini kabul etmek lâzımdır. İngiltere 1935 de Fransa tarafından teklif edilen kolektif emniyet şekillerini red etmişti. Fakat, Şark Avrupası için kabul etmediği bu şekli bu gün bütün Avrupaya tatbik etmeğe ve Almanya'dan gelecek herhangi bir taarruza karşı Polonyayı müdafaa etmek çarelerini aramağa çalışmaktadır.

Bununla beraber bu teşebbüs barışı kurtaracak mıdır?

Polonya bu deklârasyona bağlanabilecek midir? Yoksa Almanya ile doğrudan doğruya anlaşmak istemiyecek midir?

Bu suallerin cevabını zaman verecektir. Bununla beraber bu sualler üzerinde bazı mütalealar ileri sürülebilir.

İngiliz deklârasyonu hiç şüphesiz Polonyada lazım gelen tesirini göstermiş ve halk muhtemel bir Alman

taarruzuna karşı koymak için heyecanla ayaklanmış. Bu, belki de, Almanyanın Polonya hakkındaki noktai nazarını, kısmen olsun değiştirebilir. Fakat bunun aksini düşünmek de lâzımdır. Berlin, bu vaziyet karşısında daha nihai tedbirler bağ vurursa ne olacak?..

Mücadele, ölüm — dirim halini aldığı zaman fenadır.

Muharrire göre Polonya tehlikeli bir vaziyettedir. Çemberlâynın deklârasyonu bu tehlikeyi arttırmıştır. Bunun içindir ki Polonyayı idare edenler İngilterenin bu taahhüdüne karşı herhangi bir taahhüde girmediklerini ve İngiltereyi takip edip etmemekte serbest olduklarını ilâna müsaarat eylemişler (Sonu dördüncü sayfada)

RADYO

— ANKARA RADYOSU —

Dalga Uzunluğu:

1639 m. 183 Kcs. 120 Kvv. T.A.Q.19,74m. 15195Kcs. 20 Kvv. T.A.P.31,70m. 9465Kcs. 20 Kvv.

8 - 4 - 1939 Cumartesi

13.30 Program 13.35 Müzik [Solistler — Pl.] 14.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 14.10 Türk müziği [Halk türkülerini ve oyun havaları] Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Okuyanlar: Mahmud Karındaç. 14.40 — 15.30 Müzik [Cazband — Pl.] 17.30 Program 17.35 Müzik [Dans saati — Pl.] 18.15 Türk müziği [fasıl heyetli] — Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler. Okuyanlar: Celâl Tokses. ve Tahsin Karakuş. 19.00 Konuşma [Dış politika hâdiseleri] 19.15 Türk müziği [Halk musıkisi — Âşık Veyisel ve İbrahim] 19.30 Türk müziği Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Zühtü Bardakoğlu, Rüşen Kam, Refik Fersan. Okuyanlar: Muzaffer İlikar 1 — Numan Ağanın — Şevkefza peşrevi, 2 — Dedenin — Şevkefza beste — Hüsnü zatın gibi bir dilber sımnın endam 3 — Suphi Zıyanın — Şevkefza şarkısı — Şimdi ay bir servü simindir suda, 4 — Lemnin — Şevkefza şarkısı — Şikâyet etme cananım, 5 — Rüşen Ferit Kam Kemence taksimi, 6 — 11. Mahmud — Şevkefza şarkısı — Ey servü gülsarı vefa, 7 — Dedenin — Şevkefza Yürük semaisi — Serî zülfü anbertinin, 8 — Salt dedenin — Şevkefza saz semaisi. 20.00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası [fiat]. 20.15 Temsil [Kral eğleniyor! Rigoletto] Yazan — Victor Hugo Tercüme ve radyofonik montaj — Ekrem Reşit. Temsil Küçük Orkestra Necip Aşkınım iradesinde Verdinin Rigoletto isimli operasından parçalar çalarak iştirak edecektir. 21.15 Memleket saat ayarı. 21.15 Esham, tahvilât kambyo — nükut borsası [fiat] 21.25 Neğeli plâklar — R. 21.30 Konuşma Su spor-

ŞEHİR HABERLERİ

Çift tırnaklı hayvanlardaki şap hastalığı.

Hastalık geçtiği için merkeze bağlı köylerden hayvan gelmesine müsaade ediliyor.

Şehrimize merkezi ile, merkeze bağlı köylerde ve vilâyetin beş kazasında salgın halinde bulunan şap hastalığı yüzünden 23 kânunsandan beri şehrimiz pazarına çift tırnaklı hayvanların gelmesine müsaade edilmemekteydi. Bu yasak bazı şartlar dahilinde ve yalnız merkez kazasında hastalık olmıyan köylerden getirilecek hayvanlar için kaldırılmıştır. Harice sevk edilecek hayvanlar beş gün müşahade altına alınacak ve veteriner muayenesinden sonra sevklerine müsaade olunacaktır.

Şap hastalığı dolayısıyla şehrimizde sığır, inek, keçi bulunan mahallâttaki ahırlar Belediye ve Veteriner Müdürlüğü tarafından fenni tathire tâbi tutulmaktadır.

Malatya bez fabrikamız.

(Baştarafı birinci sayfada)

Pamuk zeri yayı inkişaf ediyor.

Fabrikanın kuruluşu dolayısıyla Malatya ve civarında da pamuk zeri yayı günden güne inkişaf etmektedir. Fabrika kısa bir müddet sonra Malatya civarından da senede 500 bin kilo kadar pamuk satın alabilecektir.

İnşaati önümüzdeki cumhuriyet bayramı bitecek olan Sivas — Erzurum şimendüfer hattı, Malatya bez fabrikasının İğdır'dan alacağı pamukların nakli için çok büyük iktisadi menfaatler temin edecektir.

Malatya bez fabrikası devlete takribi bir hesaplama beş milyon liraya mal olmaktadır.

Maliyede bir tayin.

İçel tahakkuk şube şefliğinden istifasını vermiş olan Süleyman Mithat Balı şehrimiz tahakkuk şube şefliğine tayin edilmiştir.

Bir lokantanın bacası tutuştu.

Dün saat 7 sıralarında Anafartalar caddesinde Sabrinin lokantasının bacası kırımın ateş alması ile tutuşmuştur. İtfaiye ateşin önünü almıştır.

ları hakkında] 21.45 Müzik [Opera aryaları — Pl.] 22.00 Haftalık posta kutusu, 22.30 Müzik [Operetler — Pl] 23.00 Müzik [Cazband — Pl], 23.45—24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Şehir plânı bir buçuk senede bitecek.

Avam projeleri bitinceye kadar şehirde inşaata müsaade olunmayacak.

Şehrimize bir görünüş

Şehir plânının mühendis Egiliye 6600 liraya ihale edildiğini yazmıştık.

Buna aid mukavele imzalanmıştır. Bu mukaveleye nazaran plânın bütün teferuatı bir buçuk senede bitecektir. Yalnız bu müddet içinde şehirde inşaatin de-

vam edebilmesi için müteahhit eylül nihayetine kadar plânın avam projelerini bitirmiş ve Belediyeye teslim etmiş olacaktır.

Avam projelerinin ikmalini müteakip yani eylülde sonra şehirde inşaata ruhsatname verilebilecektir.

Kara sinekle mücadele edilecek.

Mevsim dolayısıyla kara sinek mücadelesine başlanmıştır.

Kara sinekler için yapılan kapanların her dükkân sahibi tarafından kullanılması mecburi tutulacaktır.

Kuru yemli ve yağ meyve satan satıcılar da tablalarının üzerine tel kafesler geçireceklerdir.

Bir at yüzünden olan cinayetin muhakemesi bitti.

Katil 8 sene hapse mahkûm oldu.

Geçen sene yaz ayları içinde Balyanın Turplu köyünden İsmail oğlu Rasim adında 21 yaşlarında bir delikanlı, amucası Çakır Ahmedin arkadaşığı Deliktaş köyünden Murtazayı bıçakla yaralayarak öldürmüş hâdiseye Murtazanın, Çakır Ahmede aid bir atı çalması sebebiyet vermişti.

Ağır cezada devam etmekte olan muhakemeye dün saat 14 de de devam edilmiş ve neticelenmiştir. Mahkeme heyeti, Rasimin, hırsızlığı men ve kendisini müdafaa için bu cinayeti işlediği neticesine varmış ve bunları bafifletici sebep olarak kabul etmiş, katilin sekiz sene hapse mahkûmîyetini kararlaştırmıştır.

Barem projesi üzerinde yapılan tedkikler.

Hükümetin, yeni barem kanunu projesi üzerinde bazı tedkik ve ilâveler yapmak üzere projeyi geri aldığı haberi vermiştik. Proje, hâkimler ve muallimler dahil, subaylar ve askerî memurlar hariç olarak hazırlanmaktadır. Subaylar ve askerî memurlar için ayrı hükümleri ihtiva etmek üzere yeni bir proje hazırlanmaktadır.

Esas olarak kabul edilen on beş dereceden her birine tayin edilebilmek için muayyen tahsil ve kıdem şartları aranmakla beraber bazı istisnalar da derplş edilmektedir. Devlet memurluğuna ilk defa girenlerden umumi müfettişlik, Cumhuriyaseti dairesi memurlukları, hususi kalemler müdürlükleri, mütercimlikler, el çilikler, vâllikler ve hukuk müşavirliklerine tayin olunacaklar, projenin hususî bir maddesinde yazılı kâğıtlara tâbi tutulmaksızın kadrodaki derece maaş ile bu memurluğa tayin edilebileceklerdir.

Yeni projenin bu gibi bir kaç memurluğa hâs olan istisnası dışında kalan bütün memurluklar için tayin ve terfi aid hükümler tek prenüp ve esasa bağlanmaktadır. Yeni esasa göre yukarıki dereceye terfi için en az 4 sene bir derecede bulunmak ve bu kadar müddet o derece maaşını fiilen almış olmak şarttır. Yüksek mektepten mezun olanlar için bu müddetin üç sene olarak tesbiti muvafık gö-

Kolay ve ucuz taş temini.

Taş fiyatlarının yükselmesi ve bunun inşaata olan tesirini nazarı itibara alan Belediye, vilâyet idare heyetine mürecaat ederek evlece men edilen şehire yakın eski taş ocaklarından tekrar taş kırılmasına başlanması için müsaade istemiştir.

Şehirdeki iki sinema.

Hususi Muhasebeye aid olan Şehir sineması beş sene müddetle seneligi iki bin lira üzerinden ihaleye konmuştur. İhale bu ay içinde yapılacaktır.

Diğer taraftan bir kaç seneden beri kapalı bulunan Orduvi sineması da esaslı şekilde tamir edilmiştir, bu günden itibaren faaliyete başlayacaktır.

rülmüştür. Bu müddeti ikmal etmeden üstün derecede bir memurluğa tayini icap edenler, müddetleri bitinceye kadar eski derece maaşlarını alacaklardır.

Yeni projede, üzerinde esaslı tedkikler yapıldıktan sonra ücretli memurlar için konulması muvafık görülen hükûm şudur: Ücretli vazifelere ilk alınacak memurlar, tahsil derecelerine ve diğer vasıflarına göre, girebilecekleri maaşlı memurluk derecesinin ancak bir üst derecesine aid maaş tutarıyla tayin olunabilecekler ve bunların terfileri de maaşlı memurların terfilerinin hümlerine tâbi olacaktır.

Proje üzerinde tedkikler devam etmektedir.

